

DF-002-001409

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Banking : Paper - IV
(Elective) (New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001409

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બંને વિભાગના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

વિભાગ - ૧ (MCQ)

૨૦

- ૧ ડોક વોરંટ કોને લગતો દસ્તાવેજ છે ?
(A) રેલવે (B) વાહનવ્યવહાર
(C) બંદર (D) સંદેશાવ્યવહાર
- ૨ શાખ સર્જનનો પાયો શું છે ?
(A) મુદતી થાપણો (B) બચત થાપણો
(C) ટૂંકાગાળાની થાપણો (D) પ્રાથમિક થાપણો
- ૩ “નાબાર્ડ”ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
(A) 15 જુલાઈ, 1982 (B) 12 જુલાઈ, 1992
(C) 15 જુલાઈ, 1972 (D) 12 જુલાઈ, 1982
- ૪ રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
(A) 1935 (B) 2000
(C) 1991 (D) 1947

- ૫ વ્યાપારી બેન્કો અમર્યાદિત પ્રમાણમાં શાખાસર્જન કરે તો _____.
- (A) આર્થિક વિકાસ થાય છે. (B) આર્થિક અસ્થિરતા સર્જાય છે.
(C) ફુગાવો સર્જાય છે. (D) મંદી સર્જાય છે.
- ૬ જીવન વીમા પોલિસીનું નિયંત્રણ કોણ કરે છે ?
- (A) આર.બી.આઈ. (B) પોસ્ટ ઓફિસ
(C) આઈ.આર.ડી.એ. (D) ભારત સરકાર
- ૭ રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાનાં કાર્યોમાં કયું કાર્ય બિનપ્રણાલિકાગત નથી ?
- (A) સરકારના બેંકર અને એજન્ટ તરીકેનું (B) બેન્કો વચ્ચે લેવડદેવડનું
(C) શાખા નિયંત્રણનું કાર્ય (D) વ્યાપારી બેન્કોનાં અંતિમ સહાયક તરીકેનું કાર્ય
- ૮ બેન્ક સેવા કેવા પ્રકારની જવાબદારી છે ?
- (A) નાણાકીય (B) સામાજિક
(C) આર્થિક (D) એક પણ નહીં
- ૯ બેન્કો કયા હેતુથી કામ કરે છે ?
- (A) નાણાંની સલામતી (B) નફો
(C) માત્ર ધિરાણ (D) સેવા
- ૧૦ બેન્કોનાં હિસાબો કઈ નામા પદ્ધતિથી લખવામાં આવે છે ?
- (A) દ્વિનોંધી નામાપદ્ધતિ (B) એકનોંધી
(C) ટેલી પદ્ધતિ (D) સાદી નામાપદ્ધતિ
- ૧૧ ભારતમાં બેન્કોનાં કુલ કેટલા પ્રકાર પાડવામાં આવ્યા છે ?
- (A) ચાર (B) પાંચ
(C) ત્રણ (D) બે
- ૧૨ મંજૂર થયેલા ઓવરડ્રાફ્ટની નોંધ કયા રજિસ્ટરમાં રાખવામાં આવે છે ?
- (A) લાયાબિલિટી રજિસ્ટર (B) બિલ રજિસ્ટર
(C) ડ્રોવિંગ પાવર રજિસ્ટર (D) કેશ રજિસ્ટર

- ૧૩ કયું તારણ બેન્કની દષ્ટિએ સંતોષકારક છે ?
- (A) બોન્ડ-ડિબેન્ચર (B) સરકારી તારણો
(C) સોનું (D) ઉપરોક્ત તમામ
- ૧૪ ક્લિયરિંગ હાઉસની સ્થાપનાનો વિચાર સૌ પ્રથમ કોણે કર્યો ?
- (A) લોર્ડ સોલસે (B) થોમસ
(C) ડબલ્યુ ઈવીટ (D) ઈરવીન
- ૧૫ શાખ સર્જનની વ્યવસ્થિત વ્યાખ્યા કોણે આપી ?
- (A) ઈરવીન (B) થોમસ
(C) ફેડરીક બેન્હામ (D) લોર્ડ સોલસે
- ૧૬ દિવસના હિસાબોની નોંધ કઈ બુકમાં લખવામાં આવે છે ?
- (A) કેશ બુક (B) એકાઉન્ટ બુક
(C) મેઈન ડે બુક (D) રિસિવ બુક
- ૧૭ કયા કાર્ડ દ્વારા ગ્રાહકનાં ખાતામાં જમા રકમ હોય તેના કરતાં વધુ ઉપાડવાની છૂટ મળે ?
- (A) ડેબિટ કાર્ડ (B) ક્રેડિટ કાર્ડ
(C) એ.ટી.એમ. (D) સ્માર્ટ કાર્ડ
- ૧૮ બીજી બેન્કો પાસેથી જે ચેક, ડ્રાફ્ટ વગેરે નાણાં વસૂલ કરવાનાં હોય તેને શું કહેવાય ?
- (A) સ્પેશ્યલ ક્લિયરિંગ (B) ઈન ક્લિયરિંગ
(C) આઉટ ક્લિયરિંગ (D) આઉટ ઈન ક્લિયરિંગ
- ૧૯ બેન્કો લોન આપતી વખતે કયા પ્રકારનાં તારણો સ્વીકારે છે ?
- (A) યંત્ર સામગ્રી (B) જમીન-મકાન
(C) સોનું (D) બધા જ
- ૨૦ ચાલુ ખાતાંઓ કેવા પ્રકારનાં ખાતાંઓ છે ?
- (A) સક્રિય (B) તટસ્થ
(C) મુદતી (D) સ્થિર

વિભાગ - ૨

- ૧ શાખ સર્જન એટલે શું ? શાખ સર્જનની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો. ૧૦
- અથવા
- ૧ ક્લિયરિંગ હાઉસનો અર્થ સમજાવી તેની કામગીરી સમજાવો. ૧૦
- ૨ રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાનાં કાર્યો સમજાવો. ૧૦
- અથવા
- ૨ વ્યાપારી બેન્કોનાં લોન વિભાગ અને રોકડ વિભાગની કામગીરી જણાવો. ૧૦
- ૩ નીચેનાં દસ્તાવેજોની તારણ યોગ્યતા તપાસો :
- (૧) વીમા પોલિસી
- (૨) રેલવે રસીદ.
- અથવા
- ૩ દેશનાં આર્થિક વિકાસમાં બેંકિંગ ક્ષેત્રની ભૂમિકા ચર્ચો. ૧૦
- ૪ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ વિકાસ બેન્કનાં કાર્યો જણાવો. ૧૦
- અથવા
- ૪ વ્યાપારી બેન્કોનાં બિનપ્રણાલિકાગત કાર્યો જણાવો. ૧૦
- ૫ નોંધ લખો : (કોઈ બે)
- (૧) સહકારી બેન્કો
- (૨) ભારતમાં વિદેશી બેન્કો
- (૩) બેન્ક મેનેજરનાં કાર્યો
- (૪) શેર સર્ટિફિકેટ.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write both sections in main answer book.

SECTION - I (MCQ)

20

- 1 Which type of document is Dock Warrant ?
(A) Railway Related (B) Transport Related
(C) Port Related (D) Tele-Communication

- 2 What is the base of Credit Creation ?
(A) Time deposits (B) Saving deposits
(C) Short term deposits (D) Primary deposits

- 3 When 'NABARD' was established ?
(A) 15 July, 1982 (B) 12 July, 1992
(C) 15 July, 1972 (D) 12 July, 1982

- 4 In which year RBI was established ?
(A) 1935 (B) 2000
(C) 1991 (D) 1947

- 5 If commercial banks do unlimited credit creation
(A) Do economic growth (B) Create economic instability
(C) Create Inflation (D) Create depression

- 6 Who is controlling life insurance policy ?
(A) RBI (B) Post Office
(C) IRDA (D) Indian Government

- 7 Which function of RBI is not non traditional ?
(A) Government's Banker and Agent
(B) Transaction between banks.
(C) Control of credit creation
(D) Last helper's of Commercial Banks.
- 8 Which types of responsibility is banking services ?
(A) Monetary (B) Social
(C) Economical (D) None of above
- 9 Which is main object of banking function ?
(A) Monetary security (B) Profit
(C) Only advances (D) Services only
- 10 By which accounting system bank accounts are written ?
(A) Double entry system (B) Single entry system
(C) Tally system (D) Deshi accounting system
- 11 How many types of Banks in India ?
(A) Four (B) Five
(C) Three (D) Two
- 12 Which types of register has note at section overdraft ?
(A) Liability (B) Bills
(C) Drawing power registration (D) Cash register
- 13 Which is satisfied securities according to view of bank ?
(A) Bond debenture (B) Government security
(C) Gold (D) Above all

- 14 Who initiated clearing house first ?
(A) Lord Cholse (B) Thomus
(C) W. Iwit (D) Irvin
- 15 Who had given proper definition of credit creation ?
(A) Irvin (B) Thomus
(C) Fredric Benham (D) Lord Cholse
- 16 In which book the transactions during the day is written ?
(A) Cash book (B) Account book
(C) Main day book (D) Received book
- 17 By which card customer can withdraw money more than his credit balance ?
(A) Debit Card (B) Credit Card
(C) ATM (D) Smart Card
- 18 What can be called when collecting amount of cheques, drafts from other banks ?
(A) Special clearing (B) In clearing
(C) Out clearing (D) Out in clearing
- 19 Which type of security is accepted by bank while sanctioning loan ?
(A) Machinery (B) Land and Building
(C) Gold (D) Above all
- 20 Which type of current account is ?
(A) Active (B) Neutral
(C) Time (D) Stable

SECTION - II

1 What is credit creation ? Explain the various methods of credit creation. 10

OR

1 Give the meaning of clearing house. Explain the function about clearing house. 10

2 Explain the function of RBI. 10

OR

2 Explain functions about loan section and cash section in commercial banks. 10

3 Explain the credit worthness of following securities : 10
(i) Insurance Policy
(ii) Railway Receipt.

OR

3 Role of banking sector in economic development of the country. 10

4 Explain the functions of Regional Rural Development Banks. 10

OR

4 Discuss the non-traditional functions of commercial banks. 10

5 Write notes in detail : (any two) 10

- (i) Co-operative banks
- (ii) Foreign banks in India
- (iii) Functions of bank manager
- (iv) Share certificate.